

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

бул. "Александър Стамболийски" № 18

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

от състав на Трето отделение
на Върховния административен съд

относно: установяване на противоконституционност на
Закона за тълкуване на чл. 47 от Закона за
чужденците в Република България
(обн. ДВ, бр. 108/2000 г.)

правно основание: чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на РБ;
чл. 150, ал. 2 от Конституцията на РБ;
чл. 10, ал. 1 от Закона за Върховния
административен съд

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение № 1 от 24.1.2001 година на основание чл. 10, ал. 1 от ЗВАС във връзка с чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България е спряно производството по адм. д. № С-22/2000 г. по описа на Върховния административен съд, Трето отделение и е постановено сезиране на Конституционния съд да се произнесе дали е противоречие между Закона за тълкуване на чл. 47 от Закона за чужденците в Република България (обн. ДВ, бр. 108/2000 година) и Конституцията на Република България.

Изм. № 1/2001 г.
София, 02.02.2001 г.
На 2-ра сесията на 02.02.2001 г.
се разгледа и одобри.
Г. 2-2001

Съгласно член единствен от този закон, не подлежат на обжалване, не съдържат фактическо основание и подлежат на незабавно изпълнение заповедите, издадени на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 1, на основание чл. 42 или на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за чужденците в Република България, с които се налагат принудителни административни мерки, непосредствено свързани със сигурността на страната. Преценката, дали даден административен акт е непосредствено свързан със сигурността на страната, се изчерпва само с посоченото в заповедта правно основание за нейното издаване. Това означава, че съдът не може да разглежда жалби срещу такива заповеди и същите се оставят без разглеждане на основание чл. 20, ал. 1, т. 5 от ЗВАС или на основание чл. 34, т. 1 и 4 от ЗАП. Съдът не може да събира доказателства за фактите и обстоятелствата, мотивирали органа, издал заповедта. В случаите, когато е допуснато разглеждане, съдът е длъжен да прекрати производството. Съдебен акт по същество, постановен по жалба срещу заповед, издадена на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 1, на основание чл. 42 или на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ, е нищожен и не поражда правни последици.

В параграф единствен - Заключителна разпоредба, е прието, че този закон за тълкуване има действие от влизане в сила на Закона за чужденците в РБ (обн. ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм., бр. 70 от 1999 г.).

Върховният административен съд в настоящия състав счита, че Конституционният съд следва да бъде сезиран да се произнесе по въпроса противоречи ли този тълкувателен закон на разпоредбата на чл. 84, т. 1 от Конституцията, където е казано, че Народното събрание приема, изменя и отменя закони, без да е предвидена възможност да тълкува същите. В тази връзка не противоречи ли на заложения в чл. 8 от Конституцията принцип на разделението на властите. Изясняването с действие *erga omnes* на точния смисъл на правните норми е правораздавателна функция, присъща на висшите правосъдни органи, които са независими по смисъла на чл. 117, ал. 2 от Конституцията. Тази функция произтича от закрепените в чл. 124 и чл. 125, ал. 1 от Конституцията компетенции на Върховния касационен съд и Върховния административен съд да осъществяват върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите.

В член единствен на закона освен тълкувателни се съдържат и нови материални и процесуални норми. Възведен е като самостоятелна принудителна административна мярка отказът по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ за издаване на виза и разрешение за влизане в страната на чужденец, когато с действията си е поставил в опасност сигурността или интересите на българската държава или когато има данни, че действа против сигурността на страната. С оглед разпоредбата на чл. 47 във връзка с чл. 40 от ЗЧРБ мярката по чл. 10, ал. 1, т. 1, макар и да не е предвидена в раздел първи на глава пета, не подлежи на обжалване и подлежи на незабавно изпълнение. Въвеждането в тълкувателен закон на нови материални и процесуални норми сочи на противоречие с чл. 4, чл. 27 и чл. 56 от Конституцията.

Освен това, Конституционният съд следва да се произнесе по въпроса изречение второ от член единствен на тълкувателния закон не противоречи ли на разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията, където е възприета обща клауза на обжалваемост пред съдилищата на всички административни актове. Задължително тълкуване на посочената норма е дадено от Конституционния съд в решение № 21 от 26.X.1995 г. по к. д. № 18/1995 г. (ДВ, бр. 99/1995 г.). В тази връзка не е ли налице противоречие с чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана от Република България, публикувана в Държавен вестник и станала част от вътрешното ни законодателство. Конституционната норма на чл. 56 също установява правото на защита на всеки гражданин, когато са нарушени или застрашени негови законни права и интереси.

В останалата си част член единствен от закона под формата на тълкуване дава указания на съда как да решава делата. Поставя се въпросът противоречи ли законът в тази му част на чл. 120, ал. 1 и чл. 121, ал. 1 и 2 от Конституцията. Освен това, съобразено ли е с чл. 4, ал. 1 и чл. 117 от Конституцията прогласяването на съдебните актове по същество за нищожни и непораждащи правни последици. В тази връзка, с оглед параграф единствен - Заключителна разпоредба, придаващ обратна сила на нормативния акт, не се ли компрометира правната сигурност и правовостта на държавата въобще.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

М О Л И М, на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България да се произнесете по настоящото искане за установяване на противоконституционност на Закона за тълкуване на чл. 47 от Закона за чужденците в Република България (обн. ДВ, бр. 108/2000 г.).

Заинтересовани страни са:

1. Народното събрание;
2. Министерският съвет;
3. Министърът на правосъдието;
4. Министърът на вътрешните работи;
5. Върховният административен съд;
6. Върховният касационен съд

Забележка: С поверителна поща изпращаме Ви секретно дело № С-22/2000 г. на ВАС.

СЪДЕБЕН СЪСТАВ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

[Handwritten signature]
/Сребрина Христова/

ЧЛЕНОВЕ:

[Handwritten signature]
/Боян Магдалинчев/

[Handwritten signature]
/Панайот Генков/